

Restoration of active raised bog – Lille Vildmose

Aalborg arealforvaltning
J.nr. NST-4160-00265
Ref. skn
Den 19. december 2011

Referat fra møde i styregruppen for LIFE Lille Vildmose

Dato: 14. december 2011

Deltagere:

Kirsten Lund Andersen (KLA), Aalborg Kommune
Anne marie Overgaard (AMO), Aalborg Kommune
Anders Skov (AS), Aage V. Jensen Naturfond
Bendt Egede Andersen (BEA), Naturstyrelsen Aalborg
Roar S. Poulsen (RSP), Aalborg Kommune
Jacob Palsgaard Andersen (JPA), Aage V. Jensen Naturfond
Søren Kjær (SK), Naturstyrelsen Aalborg, *referent*

-----o000-----

1. Emner til eventuelt

Følgende emner blev tilføjet dagsordenen:

- Besøg fra EU's naturdirektører og miljøkommissær

2. Godkendelse af referat fra sidste møde den 26. oktober 2011

Referatet blev godkendt med følgende bemærkning:

Under punkt 5 c om køb af jord er det behov for en afklaring af hvorvidt actionen skal udvides til også at rumme forhandling om køb af 22 ha foran centret og evt. en mere hensigtsmæssig hegnslinie, samt i hvilket omfang LIFE projektet kan finansiere og i hvilket omfang partnerne skal bidrage. Konklusionen blev, at punktet tages op på første kommende møde i Lille Vildmose Naturfond og derefter opstiller projektgruppen en beslutningsmodel inkl. økonomi som rundsendes i styregruppen.

Under pkt. 5 e om Portlandmosen blev det refereret, at "alt tyder på at genrydningen skal sættes i værk i foråret 2012". Det har efterfølgende vist sig, at det sandsynligvis ikke er realistisk i f t. tidsplan og i f t. den faglige problemstilling. Afsnittet omformuleres til: "...På den baggrund er der blevet opsat et mindre forsøg i Portlandmosen med rydning af birk med nye metoder. Erfaringerne herfra samt erfaringerne fra det andet højmoser LIFE-

projekt skal bl.a. danne grundlag for metodevalg og tidspunkt for rydningsprojektet i Portlandmosen”.

3. Orientering vedr. mødeaktivitet

VVM-møde den 17. november

Notat indeholdende mødets konklusioner blev omdelt. Et væsentligt forhold til efterfølgende afklaring er hvorvidt VVM - procedurerne skal omhandle delprojekterne hver for sig eller det samlede projekt. NST søger at få en afklaring på dette straks efter nytår.

Det blev drøftet, hvorvidt det vil være et krav at VVM - procedurerne skal være afsluttet før der kan træffes afgørelse om fredningsgodkendelse af naturgenopretningen. Roar undersøger dette nærmere.

Kick-off møde med EU den 23. november i London

Mødet var henvendt til alle nye LIFE projekter, både Natur, Miljø og Information, fra Norden, Storbritannien og Malta. Formålet var, at introducere støttemodtagerne i de tekniske og finansielle regler og procedurer. Desuden blev repræsentanterne fra projekterne bedt om at give indlæg vedr. indholdet af de respektive LIFE-projekter. Der var mange væsentlig oplysninger herunder, at der er sket ændringer i forskudsudbetalingerne således slutbetalingen er faldet fra 30% til 20%. Dette får indflydelse på refusionsprocenten af forskuddet mellem NST og AKK som stiger fra ca. 60% til ca. 70%.

Moniteringsbesøg fra Astrale den 30. november

Formålet med besøget var fra Astrales side at kontrollere, at de i ansøgningen lovede aspekter vedr. organisering, bogholderi, information og inddragelse er sat og proces og at deadlines forventes overholdt. Desuden var det muligt få opklaret evt. spørgsmål vi måtte have vedr. regler mm. Projektet har som monitor fået tilknyttet Camilla Strandberg-Panelius fra Helsingborg. Søren har tidligere arbejdet sammen med hende i et andet LIFE-projekt; ASPEA. Følgende forhold blev blandt andet præciseret:

- Proceduren som blev drøftet på sidste styregruppemøde for at få afklaret hvorvidt der uden protestester fra EU-LIFE kan udsættes andre dyr udover kornvildt i hegnet blev bekræftet af Camilla som den korrekte.
- Alt indkøbt materiel af partnerne skal fremgå af en inventarliste.
- Alt materiel indkøbt over projektet skal mærkes med LIFE-logo også publikumsfaciliteter som evt. kan brændemærkes.
- Hvis det ikke fremgår af elektroniske timesedler at de er chefgodkendt skal de manuelt underskrives af chefen.
- Der skal føres et register over kørte kilometer, datoer, fra og til destination, altså en kørebog.
- I maj 2012 skal der indsendes en såkaldt inception-report som har til formål at afklare hvorvidt støttemodtageren fortsat er indstillet på at gennemføre projektet og det der lægges vægt på er:
  - o At de myndighedsmæssige aspekter er afklaret og realistiske at indfri indenfor tidsfristen

- Eftersom vi har ændret på fordelingen af opgaver og dermed udlæg skal der fremsendes et nyt FC økonomiskema hvor hver partners udgift i projektet fremgår
- Al foromtale skal dokumenteres med kopi af artikler, mødeprogrammer mm
- Der skal udarbejdes såkaldte project-indicators som redegør for de forventede resultater i detaljer herunder de forventede socioøkonomiske gevinster

Offentligt møde den 13. december

Der var enighed om at stemningen på mødet var god og konstruktiv. Mht. til inputs til følgegruppe blev det besluttet at NST skulle forhøre sig om hvorvidt Peter Larsen var interesseret i at deltage. Desuden ser partnerskabskredsen bag projektet DN som et helt naturligt medlem af følgegruppen og eftersom de konkrete naturgenopretningstiltag sker i DN-Aalborgs kreds vil de blive bedt om at tage initiativet for at finde en repræsentant fra DN. Det er således op til DN selv at pege på en repræsentant. Af hensyn til gruppens størrelse og mulighed for tæt dialog i gruppen inviteres kun ét medlem pr. organisation.

4. Status på samarbejdsaftale

Endelige udgaver af samarbejdsaftaler inkl. bilag blev udleveret til underskrift.

5. Status for milepælsplanlægning

Arbejdet med at udarbejde 1. generation af milepælsplaner er gået i gang og eksempler på udkast blev uddelt. De ansvarlige del-projektleder modtages gerne bemærkninger. Der var enighed om, at den valgte skabelon gav et godt overblik og at økonomiafsnittet var vigtigt. Der var også enighed om at det var afvigelser fra planerne der var vigtigt at bruge tid på, på styregruppemøderne og de enkelte planer ikke skulle systematisk gennemgås på hvert møde. Af hensyn til et samlet overblik skal der laves en oversigt der aggregerer de enkelte planer, gerne som et gant-diagram.

Følgende actions er afsluttet eller næsten afsluttet:

- Projektfolder, action D8. Der blev udtrykt ønske om, at når folderen skal genoptrykkes om et par år skal den revideres med nyt fra projektets fremdrift og resultater.
- Hjemmeside, action D3. Hjemmesiden er oppe at køre, men mangler en engelsk del som er klar inden jul. Siden skal i projektperioden være dynamisk og opdateres med nyheder, projektrapporter mm.
- Kick-off seminar, action A3. Invitationer er udsendt og indlægsholdere er booket. Der er inviteret ca. 90 personer, men der er kun plads til max. 73 på centret så der satses på et vist frafald.

Der er blevet arbejdet på følgende actioner:

- Ansøgning om tilladelser. Se ovenstående punkt 3 vedr. VVM. Mht. ansøgning til fredningsnævnet blev det besluttet at udskyde fristen for ansøgning fra i år til primo 2012. Desuden er køkkenbordsrunde med kontakt til lodsejere nu næsten afsluttet. Det har gennemgående været positivt, med flest mishagsytringer omhandlende hegnet.
- Køb af jord. Se ovenstående punkt 2.

- Portlandmosen, action C8. Der er blevet afholdt en ekskursion med henblik på at drøfte den mest effektive måde at slå birk ihjel på. Der er inddraget erfaringer fra et andet LIFE-højmose projekt og opsat et par forsøgsplot.
- Kontrol af rovdyr, action C10. En del af fælderne er nu opsat og kontrolleres dagligt med SMS-varsling.
- Demonstrationsprojekt, C11. Der er været afholdt et indledende møde med besigtigelse i projektgruppe især med henblik på at identificere velegnede arealer.
- Samarbejde med lodsejere, action D5. Se ovenstående punkt 3 vedr. offentligt møde.
- Projektledelse, action E1. Samarbejdsaftale se punkt 4.

6. Opfølgning på udredning om vedr. pleje af mellemområdet

Der har været kontakt til Københavns Universitet v. Rita Buttenschøn. Projektbeskrivelse forventes færdig i starten af 1. uge i januar.

7. Datoer for styregruppemøder i 2012.

Det blev aftalt at overgå fra møder hver 2. måned til 1 pr. kvartal. Mødedatoer og sted er:

- **27. marts 2012 kl. 8.30 hos AAK**
- **13. juni 2012 kl. 9.00 hos NST**
- **4. september kl. 9.00 hos AVJF**
- **12. december kl. 8.30 hos AAK**

8. Eventuelt

I anledning af habitatdirektivets og LIFE's 20 års jubilæum har EU-kommissæren, Naturdirektørerne fra styrelser i EU og miljøministeren besluttet sig for at besøge et LIFE-projekt og valget er faldet på Lille Vildmose. Besøget bliver den 21. maj i tilknytning til at der holdes naturdirektørmøde den 22-23. maj i Horsens. Det bliver en krævende opgave at arrangere og derfor tilknyttes såvel direktionssekretariatet i NST og sandsynligvis borgmesterkontoret i AAK. LIFE-styregruppen bliver inddraget i forhold til det projekttekniske og -faglige. Alle bedes reservere dagen.